

ZHRNUTIE PRE OBČANOV

(bod 7 ZS OP ĽZ)

V roku 2023 sa uskutočnila revízia OP ĽZ (verzia 13.0), v nadväznosti na prijaté Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2039 z 19. októbra 2022, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013 a (EÚ) 2021/1060, pokiaľ ide o dodatočnú flexibilitu na riešenie dôsledkov vojenskej agresie Ruskej federácie FAST (Flexibilná pomoc územiám) – CARE.

Uvedené nariadenie umožnilo prerozdelenie časti nevyčerpanej alokácie ESF z PO3 (21 200 000 €) a PO4 (3 100 000 €) v prospech PO10 (FAST-CARE). V rámci PO6 došlo k prehodnoteniu priorít investícií tak, aby sa lepšie zohľadnilo využitie finančných nástrojov.

Zmena taktiež zahrnula presunutie sprostredkovateľského orgánu zodpovedného za prioritné osi 5 a 6 z MV SR na Úrad vlády SR, ako aj úpravu merateľných ukazovateľov v nadväznosti na preprogramovanie časti alokácií v prioritných osiach 3, 4, 6 a 10.

Revízia bola dňa 12.12.2023 schválená vykonávacím rozhodnutím Komisie č. C(2023) 8840.

Revízie za celé programové obdobie uvádza Príloha č. 10 ZS OP ĽZ.

Hodnotenia

V roku 2023 bolo **ukončených alebo plne zrealizovaných 9 externých odborných hodnotení**, ako uvádza bod 4 záverečnej správy o implementácii OP ĽZ za rok 2023.

Celkovo od roku 2019 – 2023 bolo na základe Rámcovej dohody o poskytovaní služieb č. 2525/2019-M_OO, uzatvorenej dňa 25.6.2019 s konzorciom Octigon, a.s., Projektové služby, s.r.o. a Radela, s.r.o. zrealizovaných 33 rôznych EOH pre OP ĽZ, ktoré sú zverejnené na webovom sídle:

(<https://www.employment.gov.sk/sk/esf/programove-obdobie-2014-2020/monitorovanie-hodnotenie/hodnotenia-op-lz/>).

Záver jednotlivých EOH boli formulované do hlavných zistení a na ne naviazaných hlavných odporúčaní, na ktoré boli prijaté opatrenia.

Prijaté opatrenia a odpočty opatrení za všetky EOH sú súčasťou Súhrnných správ o aktivitách hodnotenia a výsledkoch hodnotení operačného programu Ľudské zdroje:

<https://www.mpsvr.sk/sk/esf/programove-obdobie-2014-2020/monitorovanie-hodnotenie/suhrnna-sprava-hodnoteniach/>.

Graficky spracovaná záverečná hodnotiacia správa operačného programu Ľudské zdroje sa nachádza na odkaze [zaverecna-hs-op-lz_grafika.pdf](#).

Implementácia projektov z operačného programu Ľudské zdroje prispela k **plneniu špecifických odporúčaní Rady EÚ k Národnému programu reforiem**, čo podrobnejšie uvádza bod tejto záverečnej správy č. 16 Inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast.

Partnerský princíp a princíp nediskriminácie bol zabezpečovaný zložením monitorovacieho výboru OP ĽZ, ako aj troch rezortných komisií pri MV, čo podrobnejšie uvádza bod tejto záverečnej správy číslo 11.5 Úloha partnerov pri vykonávaní programu. Zároveň bol partnerský princíp priamo súčasťou viacerých projektov, za všetky napríklad:

PO3

Partneri NP 312031ASL5 **Podpora zamestnateľnosti v regióne horná Nitra** výrazne uľahčili prechod zamestnancov Hornonitrianskej bane Prievidza, a.s. do novej etapy života komunity počas útlmu a ukončovania činnosti uhoľného priemyslu v regióne. Poskytli komplexný program opatrení a aktivít pre zamestnancov uhoľného priemyslu, zameraných na podporu adaptability na nové podmienky a zvyšovanie ich flexibility na trhu práce.

PO11

Partneri v rámci projektu 312111DAS3 **Pomoc osobám z Ukrajiny pri ich vstupe a integrácii na území SR – MNO** – mimovládne a neziskové organizácie zohrali veľmi dôležitú úlohu pri humanitárnej pomoci a integračných aktivitách v prospech odídencom, žiadateľov o azyl a azylantov z Ukrajiny po ich vstupe na územie SR. Poskytnutím finančného príspevku organizáciám sa zabezpečilo pokrytie ich nákladov, ktoré vynaložili na prácu s odídencami, predovšetkým v rámci poskytovania informácií, materiálnej a potravinovej pomoci, poskytovania prvotnej psychologickéj a sociálnej podpory a orientácie v oblasti podpory zdravia. Predmetom podpory bolo aj poskytovanie všeobecných informácií a poradenstva v oblastiach týkajúcich sa zamestnávania, vzdelávania, zdravotnej starostlivosti, bývania, sociálneho zabezpečenia, či uplatňovania právnych nárokov vo všeobecnosti.

Implementácia projektu bola úspešná aj z hľadiska napĺňania hodnôt merateľných ukazovateľov od jednotlivých partnerov. Počet osôb do 18 rokov, ktorým bola poskytnutá intervencia, bol 570 286 a počet osôb nad 18 rokov, ktorým bola poskytnutá intervencia, bol 1 026 401.

Publicita 2023 (sumarizované za celé obdobie implementácie v bode 12.2. tejto záverečnej správy)

Na vysielanie seriálu „Dokážeme pomôcť“ z 2022 nadviazala informačná kampaň v roku 2023 (videá a články na www.ludskezdroje.gov.sk, príspevky na profiloch OP LZ na sociálnych sieťach).

Komunikácie s verejnosťou súviseli najmä s informáciami, či budú v nasledujúcom programovom období vyhlasované DOP výzvy, aké bude pokračovanie podpory poskytovanej v rámci NP OP LZ a možnosti ďalšej podpory v novom programovom období v Programe Slovensko.

Uskutočnila sa záverečná konferencia OP LZ za účasti zástupcov EK, RO, SO a splnomocnenca vlády pre rómske komunity. Cieľom bolo prezentovať výsledky OP a príklady dobrej praxe. V rámci programu konferencie sa konala diskusia predstaviteľov OP LZ a vystúpili prijímatelia s prezentáciami úspešných projektov. Počet účastníkov – 142. Pozvaní boli prijímatelia finančných príspevkov/projektov a významní hostia. Ku konferencii bola vydaná tlačová správa „OP LZ: Najúspešnejší operačný program na Slovensku vďaka efektívnemu riadeniu“.

Na podporu projektov prebiehala printová a rozhlasová kampaň:

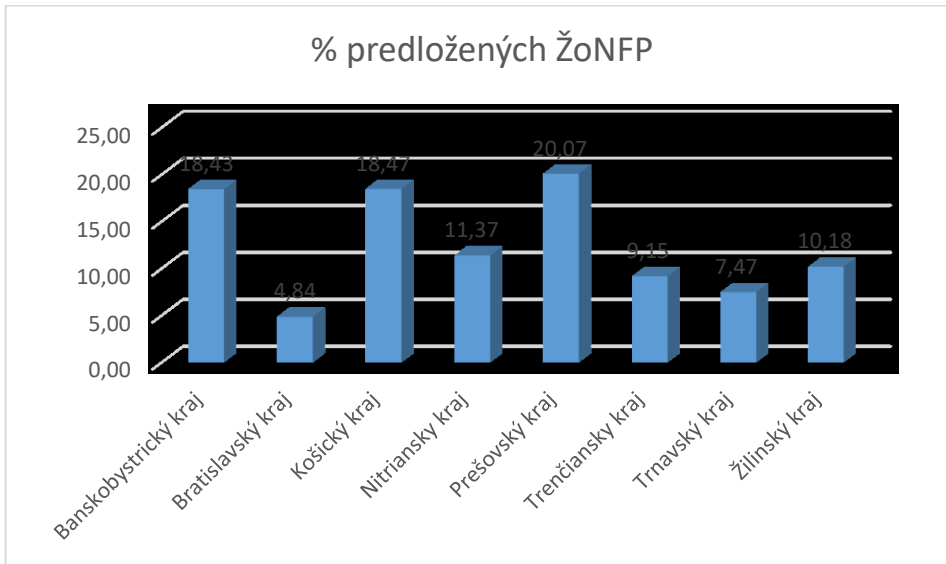
Rozhlasová kampaň React EU (270 odvysielaní, 8 druhov čítaných oznamov na najpočúvanejších celoslovenských rozhlasových stanicách),

Záverečná rozhlasová kampaň OP LZ – 4 druhy čítaných oznamov vysielaných na rozhlasových stanicách FUN, Vlna, Slovensko, Regina, FM, Expres, Europa 2, celkovo v počte 1 079 odvysielaní. Zároveň prebiehala

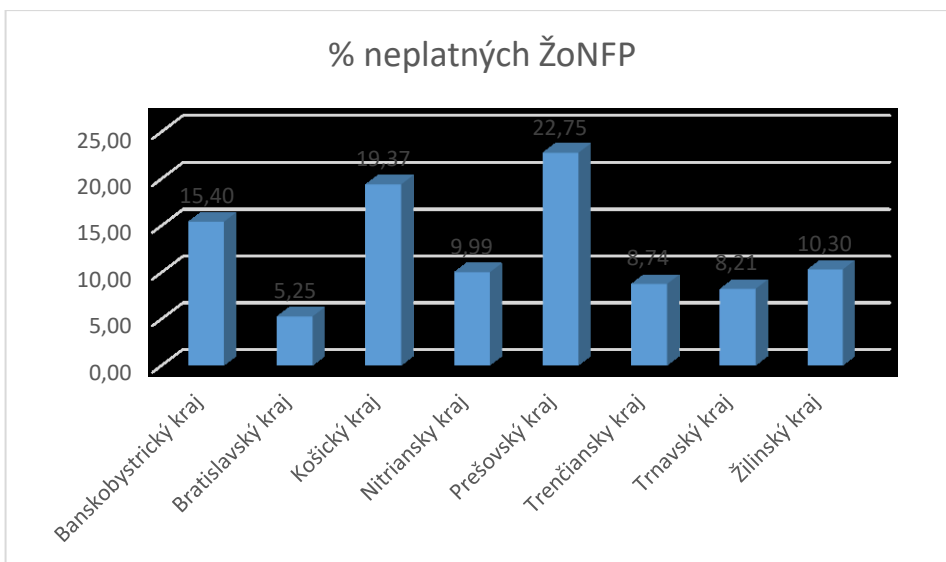
TV kampaň React EU (spot vysielaný v celoštátnych TV, 264 odvysielaní).

V roku 2023 bol v rámci operačného programu zaznamenaný výrazný pokrok v čerpaní finančných prostriedkov (bod 3.1 Prehľad o vykonávaní) a v stave napĺňania MU v porovnaní so stavom k 31.12.2022. Popis plnenia cieľov výkonnostného rámca uvádza bod 6b.

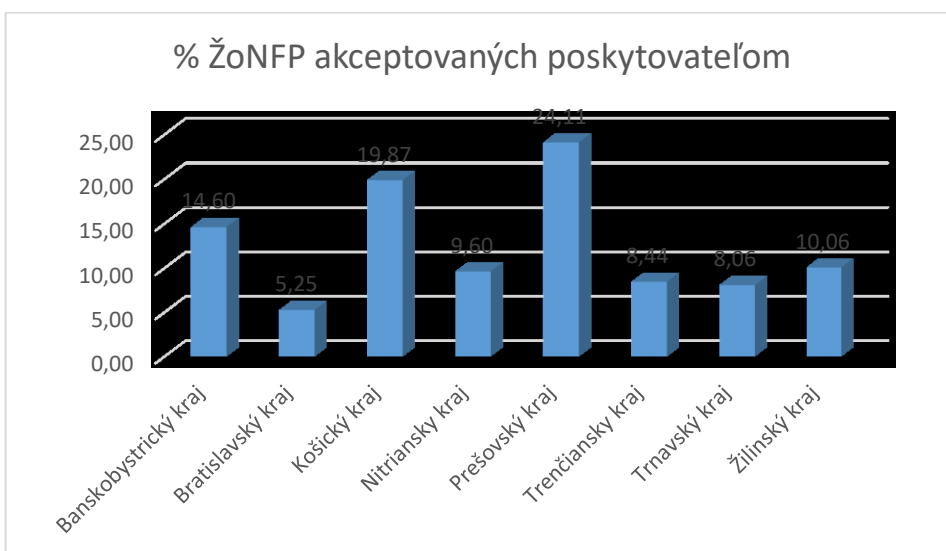
Implementácia podľa krajov

Poznámka: ak je ŽoNFP cez viac krajov, je započítaná v každom kraji, kde sa počíta s implementáciou

Stavy: stiahnutá žiadateľom, zastavené konanie, vrátená poskytovateľom

Stavy: schválená, zazmluvnená, v zásobníku, vyradená zo zásobníka, zmluva neakceptovaná prijímateľom

	Banskobystrický kraj	Bratislavský kraj	Košický kraj	Nitriansky kraj	Prešovský kraj	Trenčiansky kraj	Trnavský kraj	Žilinský kraj
% zo všetkých predložených ŽoNFP	18,43	4,84	18,47	11,37	20,07	9,15	7,47	10,18
% z neplatných	15,40	5,25	19,37	9,99	22,75	8,74	8,21	10,30
% z akceptovaných	14,60	5,25	19,87	9,60	24,11	8,44	8,06	10,06

Už vo fáze výzvy boli tri zaostávajúce kraje zvýhodnené cieľným vyhlásením výzvy iba pre tieto kraje alebo ich bodovým zvýhodnením pri všeobecne postavených výzvach.

Poznámka: ak je projekt implementovaný cez viac krajov, je započítaný v každom kraji, kde sa implementuje.

K 31.7.2025 zostávajú neukončené tri projekty za Prešovský a 3 za Žilinský samosprávny kraj.

	Banskobystrický kraj	Bratislavský kraj	Košický kraj	Nitriansky kraj	Prešovský kraj	Trenčiansky kraj	Trnavský kraj	Žilinský kraj
% zo zazmluvnených projektov	14,53	5,21	20,71	9,52	23,87	8,51	7,82	9,83
% z dokončených	14,45	5,27	20,40	9,64	24,15	8,54	7,78	9,77

Finančné nástroje

V programovom období 2014 – 2020 bola v rámci PO3 (312031C133) a PO6 (312061D256) OP LZ poskytovaná podpora návratnou formou (finančné nástroje). V podmienkach SR plní funkciu holdingového fondu spoločnosť National Development Fund II., a.s. (NDF II.) a funkciu jeho správcu spoločnosť Slovak Investment Holding, a. s. (SIH). Spoločnosti SIH boli na základe zmlúv o financovaní poskytnuté finančné prostriedky vo výške 91 665 312,65 € (z toho 42 800 000,00 € za PO3 a 48 865 312,65 € za PO6). Z uvedenej poskytnutej alokácie boli zúčtované prostriedky vo výške 90 615 574,35 € (z toho 41 750 315,64 € za PO3 a 48 865 258,71 € za PO6).

Finančné nástroje boli poskytované formou záruk, úverov a kapitálu a boli realizované priamo alebo za využitia finančných sprostredkovateľov. Zároveň v rámci jednotlivých finančných nástrojov realizovaných prostredníctvom finančných sprostredkovateľov/správčov boli využívané aj niektoré z foriem nenávratnej pomoci (úroková dotácia a technická podpora). Podrobné informácie o využití finančných nástrojov sú poskytnuté v rámci Osobitnej správy o operáciách (prílohy č. 04 a 05 tejto správy).

Prehľad po osiach, stav k 31.7.2025

			Alokácia = EÚ zdroje + národné spolufinancovanie (bez pro rata)	Alokácia EÚ zdroje	Prijaté ŽoNFP Orientačný prepočet EÚ zdroj	Schválené ŽoNFP Orientačný prepočet EÚ zdroj	Kontrahovanie brutto Zazmluvnené projekty - EÚ zdroj	Kontrahovanie netto Zazmluvnené projekty - EÚ zdroj bez nedočerpanej sumy RU, bez MiU	Schválené v SŽoP EÚ zdroj	Čerpanie EŠIF (na národnej úrovni) EÚ zdroj bez nezrovnalostí	% čerpania na národnej úrovni EŠIF z alokácie - EÚ zdroj
312010	MRR	ESF	397 722 613,00	338 064 221,00	442 763 956,74	384 412 380,05	391 326 179,84	341 121 238,02	342 512 400,44	340 802 446,99	100,81%
312010	VRR	ESF	18 863 566,00	9 431 783,00	25 920 361,70	8 369 905,18	10 552 881,60	8 790 905,17	8 795 693,60	8 783 849,61	93,13%
312010	spolu	ESF	416 586 179,00	347 496 004,00	468 684 318,44	392 782 285,23	401 879 061,44	349 912 143,19	351 308 094,04	349 586 296,60	100,60%
312020	MRR	ESF+IZM	187 471 320,00	172 270 942,00	317 099 635,19	301 671 499,77	272 871 196,37	171 412 732,85	172 603 100,08	170 427 263,53	98,93%
312020	N/A	z toho IZM		86 135 471,00			146 338 255,30	85 742 402,45	86 268 250,99		0,00%
312020	spolu	ESF+IZM	187 471 320,00	172 270 942,00	317 099 635,19	301 671 499,77	272 871 196,37	171 412 732,85	172 603 100,08	170 427 263,53	98,93%
312030	MRR	ESF	1 489 081 442,00	1 265 719 225,00	1 740 337 351,37	1 630 982 059,86	1 529 341 379,54	1 259 395 914,28	1 278 723 517,52	1 229 812 059,00	97,16%
312030	VRR	ESF	78 607 142,00	39 303 571,00	54 549 271,88	51 694 083,89	45 058 738,97	39 667 612,16	39 978 684,91	38 870 058,34	98,90%
312030	spolu	ESF	1 567 688 584,00	1 305 022 796,00	1 794 886 623,25	1 682 676 143,75	1 574 400 118,51	1 299 063 526,44	1 318 702 202,43	1 268 682 117,34	97,22%
312040	MRR	ESF	323 147 252,00	274 675 163,00	367 146 292,23	328 239 556,91	364 070 408,72	303 554 685,47	303 344 772,62	300 909 244,47	109,55%
312040	VRR	ESF	33 788 298,00	16 894 149,00	47 953 869,74	43 937 048,93	24 776 977,58	15 284 843,29	15 369 809,55	15 271 007,82	90,39%
312040	spolu	ESF	356 935 550,00	291 569 312,00	415 100 161,97	372 176 605,84	388 847 386,30	318 839 528,76	318 714 582,17	316 180 252,29	108,44%
312050	Spolu MRR	ESF	190 535 161,00	161 954 885,00	277 019 633,99	210 326 236,44	177 158 716,49	159 093 320,21	159 659 663,21	159 020 708,46	98,19%
312060	Spolu MRR	EFRR	224 361 856,00	190 707 577,00	539 754 345,57	249 827 799,51	274 479 015,87	184 505 769,77	186 811 568,43	184 115 693,48	96,54%
312070	MRR	ESF	89 280 353,00	75 888 300,00	94 469 545,96	93 269 047,21	97 268 677,25	76 177 676,83	76 178 984,36	75 911 798,95	100,03%
312070	VRR	ESF	5 423 400,00	2 711 700,00	3 605 494,11	3 587 237,92	3 450 235,61	2 717 830,17	2 717 876,98	2 709 793,83	99,93%
312070	spolu	ESF	94 703 753,00	78 600 000,00	98 075 040,07	96 856 285,13	100 718 912,85	78 895 507,00	78 896 861,34	78 621 592,78	100,03%
312080	Spolu N/A	ESF REACT-EU	373 289 645,00	371 448 128,00	507 793 648,16	456 827 620,72	419 303 846,80	361 719 732,20	363 251 215,34	361 525 727,12	97,33%
312090	Spolu N/A	ESF REACT-EU	14 603 455,00	11 842 525,00	11 841 589,40	11 841 589,40	11 842 111,05	11 841 838,08	11 841 838,08	11 841 838,08	99,99%
312100	MRR	ESF	20 000 000,00	17 000 000,00	22 028 613,36		18 724 321,36	18 723 079,35	18 723 637,93	18 723 079,35	110,14%
312100	VRR	ESF	25 845 000,00	18 545 000,00	23 965 461,78	23 965 461,78	21 767 854,94	16 691 996,29	16 692 504,29	16 691 996,29	90,01%
312100	spolu	ESF	45 845 000,00	35 545 000,00	45 994 075,14	23 965 461,78	40 492 176,30	35 415 075,64	35 416 142,22	35 415 075,64	99,63%
312110	Spolu MRR	EFRR	30 000 000,00	30 000 000,00	38 914 082,91	38 914 082,91	34 107 189,43	23 124 609,73	29 145 525,79	29 145 369,28	97,15%

Podrobnosti uvádza bod 3.1 tejto správy.

PRÍKLADY DOBREJ PRAXE

PO1 Vzdelávanie

Prijímateľ: MONTE PLUS

Názov projektu: **Program zvyšovania odborných a komunikačných zručností pedagogických a odborných zamestnancov ZŠ prostredníctvom prvkov Montessori pedagogiky**

ITMS kód projektu: 312011AHM7

Celková zazmluvnená suma: 193 077,72 €

Projekt bol zameraný na zvýšenie školskej úspešnosti žiakov ZŠ prostredníctvom skvalitnenia a inovácie vzdelávacieho systému na Slovensku. Cieľom projektu bolo sprístupniť benefity Montessori pedagogiky pre pedagogických a odborných zamestnancov základných škôl na Slovensku. Vo svete rozšírený koncept pedagogiky Marie Montessori ponúka aj bežnému školskému prostrediu mnoho pozitívnych inšpirácií, predovšetkým v oblasti podpory vnútornej motivácie a výchovy žiakov s vysokou mierou sebadôvery a schopnosti proaktívne a kreatívne riešiť problémy. Súčasťou projektu bola realizácia Programu zvyšovania odborných a komunikačných zručností prostredníctvom prvkov Montessori pedagogiky, s dôrazom na obsah vzdelávania pre žiakov vo veku od 6 do 12 rokov. Realizácia projektu umožnila zoznámenie cieľovej skupiny s pedagogikou Marie Montessori, jej hlavnými princípmi, vrátane teoretických výchovno-vzdelávacích princípov, cieľovej skupine predstavila konkrétne možnosti využitia prvkov tejto pedagogiky v ich praxi na bežných školách. Projekt ponúkol možnosti celoživotného vzdelávania pre pedagogických a odborných zamestnancov škôl zamerané na zvyšovanie odborných a komunikačných zručností prostredníctvom prvkov Montessori pedagogiky. Metodická podpora a supervízia pre vyškolených účastníkov zabezpečí udržateľnosť nadobudnutých vedomostí a zručností a ich postupné zvyšovanie, z čoho budú profitovať tak učitelia a školy, v ktorých vyškolení účastníci budú pôsobiť, ako aj samotní žiaci a ich rodiny a napokon tiež spoločnosť ako taká.

Bližšie informácie sú k dispozícii na <https://www.montepius.sk/projekt/>.

PO1 Vzdelávanie

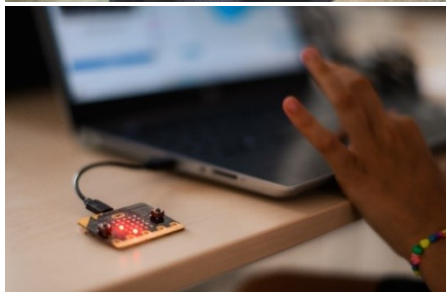
Prijímateľ: Nadácia Pontis

Názov projektu: **Mimoškolský vzdelávací program Budúcnosť INAK**

ITMS kód projektu: 312011Y848

Celková zazmluvnená suma: 199 436,16 €

Trojročný mimoškolský vzdelávací program Budúcnosť INAK bol zameraný na zlepšovanie študijných výsledkov a kompetencií žiakov II. stupňa ZŠ, na rozvoj ich tvorivosti a potenciálu, s cieľom zvýšiť ich šance na lepšiu budúcnosť s pozitívnym prínosom pre mesto a región. V pilotnom regionálnom centre dostalo 119 mladých ľudí vo veku 11 – 15 rokov príležitosť zapojiť sa do komplexného trojročného mimoškolského vzdelávacieho programu v startupovom prostredí. S pomocou a pod dohľadom mentorov z rôznych sfér (biznis, tretí sektor, verejná správa) účastníci pracovali na vlastnom nápade (mini sociálnom startupe) pre svoju komunitu, mesto či školu. Získali najmä digitálne, podnikateľské a mäkké zručnosti, ktoré sú dôležité pre ich ďalší sebarozvoj a štúdium. Program Budúcnosť INAK je inšpirovaný úspešným modelom, oceneným OSN ako 2. najvplyvnejší a najinovatívnejší projekt podporujúci inkluzívnu spoločnosť na svete, ktorý Nadácia Pontis prináša na Slovensko s cieľom prispieť k zvýšeniu inkluzívnosti a k zabezpečeniu rovnakého

prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu, k zlepšeniu výsledkov mladých ľudí z rôznych sociálnych prostredí a etnických skupín. Program zmierňuje sociálne rozdiely tým, že sa sústreďuje najmä na deti zo škôl a komunít s vyšším podielom sociálne znevýhodnených žiakov a slabšími výsledkami v PISA. Ponúka mladým ľuďom z neistého, deprivovaného a málo podnetného prostredia bezpečný a stimulujúci priestor na rozvoj, umožňuje im rozvíjať tvorivosť a podnikavosť, čím im dáva šancu vymaniť sa z kruhu generačnej chudoby. Cieľom programu je prispôbiť vzdelávanie individuálnym potrebám detí, zlepšiť ich školskú dochádzku, výsledky v škole a najmä prispieť k ich pokračovaniu vo vzdelávaní aj po skončení povinnej školskej dochádzky. Súčasťou projektu bola príprava metodiky pre trvalú udržateľnosť a škálovanie programu do ďalších regiónov Slovenska. Bližšie informácie sú k dispozícii na <https://buducnostinak.sk/>.

PO3 Zamestnanosť

Prijímateľ: Implementačná agentúra MPSVR SR / MPSVR SR

Názov projektu: **Inštitút sociálnej ekonomiky**

ITMS kód projektu: 312031T839

Celková zazmluvnená suma: 10 371 454,21 €

Hlavným cieľom projektu bolo vytvorenie a pilotné overenie funkčnosti podpory infraštruktúry pre sociálnu ekonomiku v rámci Slovenskej republiky prostredníctvom Centrálnej koordinačnej jednotky SE (CKJ SE) a regionálnych centier SE (RC SE).

Zamestnanci RC SE aktívne oslovovali potenciálnych záujemcov o založenie registrovaných sociálnych podnikov (RSP) a poskytovali konzultácie v oblasti prípravy žiadostí a nevyhnutnej dokumentácie potrebnej pre registráciu sociálnych podnikov. Zároveň zabezpečovali kontinuálnu podporu aj po registrácii, organizovali konzultácie a stretnutia, aby RSP dodržiavali zákonné povinnosti.

Počas projektu uskutočnili zamestnanci RC SE viac ako 19 700 stretnutí a konzultácií a k 31.12.2023 bolo založených vyše 600 registrovaných sociálnych podnikov. V týchto podnikoch našlo zamestnanie takmer 7 000 ľudí, z čoho cca 5 000 sú znevýhodnené a zraniteľné osoby. 95 % zo všetkých registrovaných sociálnych podnikov bolo založených v spolupráci a za podpory RC SE.

Projekt svojou intervenciou významnou mierou prispel k vzniku sociálnych podnikov na národnej a lokálnej úrovni, podporil rozvoj regionálnej zamestnanosti a medzitrh práce, zvýšil možnosti pre záujemcov o sociálne podnikanie, zamerané na tvorbu a poskytovanie tovarov a služieb sociálne ohrozeným osobám.

[Sociálna ekonomika - YouTube;](#)

<https://www.youtube.com/@socialnaekonomika/videos?app=desktop&cbrd=1>

Príklady vytvorených RSP:

Registrovaný sociálny podnik – Matky v práci, s.r.o.

Hlavným predmetom činnosti sú čistiace a upratovacie služby pre firmy a domácnosti. Ďalšou poskytovanou službou je nordic walking ponúkaný vo forme kurzov, tréningov a minikurzov pre jednotlivcov alebo pre firmy. Doplňkovou činnosťou je predaj ekologických produktov pre domácnosti na upratovanie aj osobnú hygienu.

Registrovaný sociálny podnik – Sociálny podnik Mesta Gelnica, s. r. o., r. s. p.

Zakladateľom spoločnosti a zároveň jediným spoločníkom so 100 % majetkovou účasťou je Mesto Gelnica. Sociálny podnik Mesta Gelnica, s. r. o., r. s. p. dosahuje pozitívny sociálny vplyv napĺňaním verejného záujmu (verejnoprospešný podnik) a regionálnou podporou zamestnanosti. Činnosťou je správa a údržba nebytového fondu, administratívne služby, počítačové služby, čistiace a upratovacie služby, informačné služby, poskytovanie služieb v záhradníctve, poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia, ubytovacie služby, jednoduché stavebné práce a kuriérske služby. Svoju pôvodne plánovanú činnosť sa im podarilo rozšíriť o poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia a ubytovacích služieb v prímestskej časti Turzov, kde podnik v úzkej spolupráci s Mestom Gelnica a s podporou mestských organizácií prevádzkuje penzión Turzov, ktorý sa tak stáva dejiskom rôznych tematických a zábavných akcií.

Registrovaný sociálny podnik – VEPOS Horného Turca n. o.

Predmetom činnosti je nakladanie s iným ako nebezpečným odpadom. Tím VEPOS Horného Turca n. o. pri výkone svojej hospodárskej aj nehospodárskej činnosti vzdeláva žiakov základných a materských škôl aj občanov obcí v téme ochrany životného prostredia a v téme adaptácie na klimatické zmeny. Za týmto účelom realizuje na svojom hospodárskom dvore rôzne vzdelávacie aktivity vo svojej hlavnej téme, ktorou je ochrana životného prostredia, pričom najväčší dôraz kladú na preventívne opatrenia.

PO5 Integrácia marginalizovaných rómskych komunit

Prijímateľ: Obec Krivany (okres Sabinov)

Názov projektu: **Miestne občianske poriadkové služby v obci Krivany**

ITMS kód: 312051BBB3

Celková zazmluvnená suma: 124 012,21 €

Obec Krivany sa nachádza v okrese Sabinov. V obci tvoria Rómovia 19,92 % obyvateľov (Atlas rómskych komunít, 2019). Ide o segregovanú komunitu, ktorá obýva segregovaný celok nájomných obecných bytov nižšieho štandardu. Osídlenie je v Atlase rómskych komunít 2019 definované ako osídlenie mimo obce, ktoré je od centra obce vzdialené 300 m.

Vylúčenosť a segregácia príslušníkov MRK vedie k rôznym susedským nedorozumeniam, či už vnútri segregovaných osád alebo medzi príslušníkmi MRK a obyvateľmi centrálnej časti obce.

Projekt MOPS prispel k udržaniu bezpečnosti na verejných priestranstvách, prevencii dopravných nehôd, predchádzaniu priestupkovej a trestnej činnosti.

Miestna občianska poriadková služba v obci Krivany mala počas trvania projektu štyroch členov, ktorí vykonávali pochôdzky v obci, pomáhali pri ochrane majetku, osôb a pri prevencii škôd.

PO6 Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

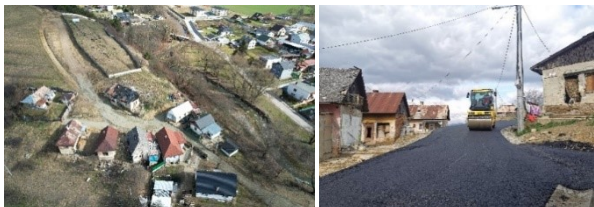
Prijímateľ: Obec Pečovská Nová Ves (Okres: Sabinov)

Názov: **Dobudovanie základnej technickej infraštruktúry v MRK obce Pečovská Nová Ves**

ITMS kód: 312061Y584

Celková zazmluvnená suma: 390 343,93 €

Projekt rieši dobudovanie a rekonštrukciu infraštruktúry k nehnuteľnostiam obývaným výlučne rómskou komunitou, ktoré sú segregované, nachádzajúce sa v intraviláne obce. Lokalita sa nachádza približne 2 km od centra obce. V osídlení je 49 obydľí.

Projekt pozostáva z **troch stavebných objektov**:

1) Stavba miestnej komunikácie k židovskému cintorínu – ide o prepojenie marginalizovaných komunít v rámci jedného osídlenia na dopravnú infraštruktúru v obci. Pôvodne išlo o prašnú spevnenú cestu, ktorá bola hlavne v daždivých dňoch a zimnom období plná blata. V danej lokalite žije celkovo 52 príslušníkov MRK v 10 obydľiach.

2) Prestavba miestnej komunikácie na ul. Rómskej – výstavba novej cesty, pretože existujúca cesta je nelegálnou stavbou na cudzích pozemkoch. Výstavba umožní ďalšie možnosti výstavby na vlastných pozemkoch. V riešenej lokalite žije 671 príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít.

3) Udržiavacie práce spevnených plôch na ul. Rómskej – dobudovali sa spevnené plochy v lokalite s významnými prvkami infraštruktúry: komunitné centrum, materská škola, kostol.

Prínos projektu spočíva vo vyššej kvalite života MRK v obci.

Dobudovaním a rekonštrukciou pozemných komunikácií sa:

- zlepšilo spojenie marginalizovaných rómskych komunít s infraštruktúrou obce (vzdialenosť cca 2km),
- zlepšila bezpečnosť cestnej premávky,
- zlepšil prístup pre zložky integrovaného záchranného systému,
- skultúrnil exteriér v okolí rómskych obydľí,
- eliminovalo zväžanie vozovky pri nepriaznivom počasi,
- zvýšila viditeľnosť na prístupovej ceste k marginalizovaným rómskym komunitám a obmedzil sa priestor pre páchanie kriminality prostredníctvom novovybudovaného verejného osvetlenia,
- zabezpečilo sa napojenie infraštruktúry na plánovaný cyklistický chodník.

PO6 Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

Prijímateľ: Obec Pavlovce nad Uhom (Okres: Michalovce)

Názov: **Výstavba komunitného centra v obci Pavlovce nad Uhom**

ITMS kód: 312061C505

Celková zazmluvnená suma: 305 385,21 €

V obci Pavlovce nad Uhom žije prevažne rómska národnostná menšina. Z celkového počtu 4 467 obyvateľov je 67 % Rómov (ARK2013) vyznačujúcich sa vysokou mierou nezamestnanosti, nízkou vzdelanostnou úrovňou, ako aj zlými hygienickými návykmi.

Predmetom projektu bolo vybudovanie priestorov pre komunitné centrum a prostredníctvom jeho činností pomáhať v oblasti sociálnych služieb a nachádzať riešenia pre jednotlivcov a rodiny odkázané na pomoc v hmotnej núdzi v cieľovej skupine MRK.

Vytvorili sa podmienky pre vzájomnú interakciu a spoločné aktivity MRK a ostatného obyvateľstva.

Primárnou cieľovou skupinou boli najmä deti a mládež zo znevýhodneného prostredia, mnohoproblémové rodiny, rodiny s väčším počtom detí, mladé rodiny, dlhodobo nezamestnaní, príjemcovia pomoci v hmotnej núdzi, pod hranicou chudoby, seniori, ako i občania ohrození sociálnym vylúčením.

Prínos projektu

- prostredníctvom aktivít komunitného centra sa zvýšila odborná príprava klientov. Začala sa im poskytovať väčšia podpora pri hľadaní zamestnania, ponúkať viac voľnočasových aktivít, ktoré pomáhajú pri ich osobnostnom rozvoji,
- vytvorili sa podmienky pre vzájomnú interakciu a spoločné aktivity MRK a ostatného obyvateľstva,
- v rámci predškolského klubu sa aktívne začalo pracovať so skupinou detí zo znevýhodneného prostredia v predškolskom veku, ktoré majú problém s adaptáciou v materskej škole.

PO6 Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunit

Prijímateľ: Obec Bôrka (Okres: Rožňava)
 Názov: **Novostavba MŠ v Bôrke - pavilón B**
 ITMS kód: 312061V485
 Celková zazmluvnená suma: 230 711,28 €

Obec Bôrka má podľa Atlasu rómskych komunit 521 obyvateľov – z toho 71 % MRK, teda 370 obyvateľov MRK. V obci sa nachádza jedna materská škola, ktorá sídli v starej budove, ktorú nie je možné renovovať ani realizovať na nej nadstavbu či prístavbu. Kapacita v MŠ je 21 detí a je dlhodobo naplnená, pričom dopyt po umiestnení detí do MŠ rastie. Preto sa obec rozhodla postaviť ďalšiu – novú budovu, v ktorej bude vytvorená kapacita pre ďalších 21 detí, a tak sa deti z obce – z majority i MRK budú môcť lepšie a integrovanejšie dostať k predškolskému vzdelaniu.

Materská škola má toho času dve budovy, starú – pôvodnú a v jej tesnej blízkosti novú (pavilón B) – zrealizovanú v rámci predkladaného projektu. Obe budovy sú umiestnené v centrálnej časti obce.

Prínos projektu

- sociálny prínos v podobe skvalitnenia vzdelávania, ale aj sociálnej inklúzie MRK,
- územie je lepšie pripravené na výzvy a ohrozenia, najmä vo vzťahu k zabezpečeniu životného štandardu obyvateľstva.

PO6 Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunit

Prijímateľ: Obec Plešivec (Okres Rožňava)
 Názov: **Zberný dvor – Plešivec**
 ITMS kód: 312061L627
 Celková zazmluvnená suma: 493 944,20 €

Obec Plešivec, z hľadiska svojej polohy, je dôležitým turistickým centrom a zohráva tiež významnú kultúrno-spoločenskú úlohu. Napriek významnej geografickej polohe obec nemá vybudovaný zberný dvor a nie sú vytvorené žiadne možnosti na organizované likvidovanie komunálneho odpadu. Najbližší zberný dvor sa nachádza v Rožňave, čo je vzdialenosť približne 17 km od miesta realizácie.

V Obci Plešivec žije 25,6 % Rómov, z celkového počtu 2 386 obyvateľov obce (Atlas rómskych komunit, 2013). Koncentrácia Rómov je v intraviláne segregovaná.

Predmet projektu

- dve stojiská na umiestnenie zberných nádob na zmesový komunálny odpad,
- zberný dvor s veľkokapacitnými zbernými nádobami pre drobný stavebný odpad, biologicky rozložiteľný odpad a nadrozmerný odpad.

Prínos projektu

- zlepšenie životných podmienok rómskych domácností,
- zlepšenie životných podmienok pre 611 rómskych obyvateľov v obci Plešivec,
- atraktívnejšie prostredie pre malých a stredných podnikateľov, ako aj pre turistov,
- zníženie nákladov na likvidáciu nelegálnych skládok komunálnych odpadov,
- eliminovanie ohrozovania kvality povrchových vôd riek Slaná a Štítnik,
- znižovanie hrozby z priameho kontaktu ľudí a zvierat s odpadom,
- zamedzenie šíreniu sa hlodavcov a invázných rastlín,
- zníženie rizika vzniku požiarov.